

Силабус
освітнього компоненту
(умовне позначення ОК в освітній програмі (ОП))

Інтелектуальна власність

Назва дисципліни:	Інтелектуальна власність
Рівень вищої освіти:	перший (магістерський)
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Менеджмент організацій і адміністрування Логістичний менеджмент
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=250
Рік навчання:	Перший
Семестр:	Перший
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра обліку і оподаткування
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Леонтьєва Ліна Віталіївна
Контактний телефон:	0675400053
E-mail:	alinalleontieva777@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є підготовка майбутніх фахівців у галузі права інтелектуальної власності, формування у студентів системи знань для самостійного вирішення професійних завдань у сфері регулювання правовідносин, пов'язаних з інтелектуальною власністю, а також отримання практичних навичок та уявлень, необхідних для здійснення творчої діяльності та захисту своїх майнових та особистих немайнових прав як в Україні так і поза її межами.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність суспільних відносин, які склалися щодо регулювання прав в сфері інтелектуальної власності при створенні, використанні та захисту результатів творчої діяльності людини, майнових та особистих немайнових прав авторів, підстави їх виникнення та здійснення їх захисту.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

по-перше, засвоєння специфічної фахової термінології, формування професійно грамотної юридичної мови – як важливого компонента правової культури майбутнього фахівця, що дозволить на більш високому рівні в подальшому вивчати інші юридичні науки;

по-друге, розвиток логічного мислення, уміння аргументувати власну позицію, розвиток творчих нахилів студентів;

по-третє, вироблення елементарних навичок дослідницької діяльності, вкрай важливих для самовдосконалення та навчання у вузі.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:
«Правознавство».

Компетентності, яких набуває здобувач:

- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами різних галузей знань/ видів економічної діяльності);
- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети;
- здатність діяти на основі етичних міркувань, мотивів
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення організації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу. З представниками різних професійних груп та міжнародному контексті;

ПРН 9 Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовою.

ПРН11 Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- Здатність обирати та використовувати концепції, методи та конструкторії менеджменту у тому числі у відповідальності до міжнародних стандартів;
- Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного само менеджменту;
- Здатність створювати й організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- Здатність фінанлізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;
- Здатність до управління організацією, її змінами

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

знати:

- поняття інтелектуальної власності та систему права інтелектуальної власності;
- принципи та джерела авторського права;
- процедуру патентування об'єктів промислової власності;
- нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності;
- поняття та види захисту і охорони об'єктів інтелектуальної власності
- основні нормативні акти в галузі інтелектуальної власності;

вміти:

- використовувати джерела права інтелектуальної власності;
- захищати своє авторське право та суміжні права;
- розраховувати економічну вартість об'єктів інтелектуальної власності;
- патентувати винаходи, корисні моделі та промислові зразки;
- здійснювати захист своїх порушених прав.
- визначати, що відноситься до об'єктів інтелектуальної власності;
- працювати з джерелами захисту права інтелектуальної власності України;
- застосовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічних досягнень та творчої продукції, провести патентні

дослідження в певній галузі техніки та оформити заявку на винахід або інший об'єкт промислової власності, заявку на об'єкт авторського права, зокрема на комп'ютерні програми і бази даних, документи на комерційну таємницю, використати патентну інформацію та документацію при проведенні науково-дослідних, проектно-конструкторських, проектно-технологічних розробок з метою створення конкурентоспроможної продукції.

Тематичний план

с	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК – Поняття інтелектуальної власності та система	2	
	ПР – Поняття інтелектуальної власності. Інститути інтелектуальної власності. Становлення системи правової охорони інтелектуальної власності: історія та еволюція промислової власності, еволюція авторського права. Місце та роль інтелектуальної власності в економічному та соціальному розвитку держави.	1	
	СР – Становлення та розвиток законодавства України в сфері інтелектуальної власності . Державна система правової охорони інтелектуальної власності . Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності	6	14
2	ЛК – . Патентне право	4	1
	ПР – Патентне право: поняття, предмет, принципи, джерела. Об'єкти патентного права. Суб'єкти патентного права. Зміст правовідносин у сфері патентного права: набуття прав на винаходи та корисні моделі, набуття прав на промисловий зразок, права та обов'язки власника патенту, порушення прав власника патенту.	2	1
	СР – . Оформлення патентних прав. Патентування винаходу і промислового зразка в іноземних державах. Правова охорона службових і секретних об'єктів патентного права. Захист патентних прав	10	14
3	ЛК – Право інтелектуальної власності на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг	2	1
	ПР – Право інтелектуальної власності на торговельну марку. Процедура реєстрації торговельної марки. Визнання торговельної марки добре відомою в Україні. Реєстрація торговельної марки в іноземних державах.	1	
	СР – . Комерційне найменування: загальна характеристика комерційного найменування, майнові права на комерційне найменування. Право інтелектуальної власності на зазначення походження товару. Процедура реєстрації зазначення походження товару. Майнові права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Захист зазначення походження товару в актах міжнародного законодавства	10	14
4	ЛК – Авторське право	4	1
	ПР – Поняття авторського права: об'єкти авторського права , Суб'єкти авторського права . Зміст авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права . Твори, які не є об'єктами авторського права. Виникнення та строки дії авторського права.	2	1
	СР – Особливості охорони та використання деяких об'єктів	16	14

	авторського права : авторське право на письмові та усні літературні твори, авторське право на інтерв'ю , авторське право на комп'ютерні програми , авторське право на фотографічні твори , авторське право на аудіовізуальні твори, авторське право на твори архітектури. Правила державної реєстрація авторських прав . Вільне використання авторського права		
5	Суміжні права . Захист авторських та суміжних прав	2	1
	ПР – Поняття суміжних прав. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Особливості правової охорони суміжних прав : права виконавців , права виробників записів ,права організації ефірного мовлення. Вільне використання об'єктів суміжних прав . Виникнення та строк дії суміжних прав. Колективне управління авторським правом і суміжними правами .	1	
	СР – Захист авторського і суміжних прав: поняття захисту авторського і суміжних прав, цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав, кримінально-правові способи захисту авторського права і суміжних прав, адміністративно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав. Найбільш поширені способи порушення авторського права і суміжних прав та боротьба з ними	12	14
6	ЛК – Договори у сфері інтелектуальної власності.	2	
	ПР – Загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.	1	
	СР – Договір комерційної концесії. Інші договори у сфері інтелектуальної власності	12	14
Разом	ЛК	16	4
	ПР (ЛР, СЗ)	8	2
	СР	66	84

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності):

Методи навчання:

- 1) словесні (лекції, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, робота з книгою тощо)
- 2) наочні (метод ілюстрації та демонстрації),
- 3) практичні завдання.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

1.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60

4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
повторне складання							
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- курсова робота повинна бути захищена не пізніше, ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії (**вказується за наявності**);
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;

– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література: (література не пізніше 10 років, окрім 1 фундаментального класичного підручника або монографії)

1. Базова література

1. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. для студ. вузів / І. І. Дахно. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Центр навч. літ-ри, 2006. - 277 с.
2. Дроб'язко В.С., Дроб'язко Р.В. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 512 с.
3. Мікульонок І. О. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. / І. О. Мікульонок ; КПІ. - К., 2005. - 232 с.
4. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.П. Орлюк, О.Д.Святоцького. – К.: Концерн Видавничий Дім “Ін Юре”, 2007 – 696 с.
5. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.А. Підпригори, О.Д.Святоцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Концерн Видавничий Дім “Ін Юре”, 2004 – 672 с.
6. Право інтелектуальної власності : схеми та роз'яснення: навч. посіб. / О. В. Ієвіня, В. П. Мироненко, Н. В. Павловська, С. А. Пилипенко. - К. : КНТ, 2007. - 261 с.
7. Селезньова О. Б. Інтелектуальна власність : конспект лекцій / О. Б. Селезньова ; М-во освіти і науки України ; ХНАДУ. - Х. : ХНАДУ, 2009. - 82 с.
8. Целих Н. М. Інтелектуальна власність : навч.-метод. посіб. / Н. М. Целих ; М-во освіти і науки України, ХНАДУ. - Х. : ХНАДУ, 2007. - 126 с.

2. Допоміжна література

НОРМАТИВНІ АКТИ

9. Закон України “Про авторське право і суміжні права” (Відомості Верховної Ради України, № 13 / 2004).
10. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – Ст.141.
11. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар. / За ред. розробників Цивільного кодексу України. – К.: Істина. – 928 с.
12. Гражданский процессуальный кодекс Украины.– Харьков: Одиссей, 2004.– 224 с.
13. Постанова №5 Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010 року «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав». [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.scourt.gov.ua/>

Додаткові джерела:

- [http //rada.gov.ua](http://rada.gov.ua)
- [http //www.kmu.gov.ua/mainestat](http://www.kmu.gov.ua/mainestat).
- [http //www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)
- [http //www.mlsp.gov.ua](http://www.mlsp.gov.ua)
- [http //www.dkrp.gov.ua](http://www.dkrp.gov.ua)
- [http //www.ukrdzi.com.ua](http://www.ukrdzi.com.ua)

Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни _____

підпис

Леонтьєва Л.В.

ПІБ

В.о. завідувача кафедри _____

підпис

Ковальова Т.В.

ПІБ

